

Régiók Bizottsága vélemény tárgy: „Javaslat az előcsatlakozás támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre (IPA)”

(2005/C 231/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az előcsatlakozás támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatra (IPA) COM(2004) 627 fin – 2004/0222 (CNS);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. november 29-én hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága Vezetőtestületének 2004. szeptember 28-án hozott döntésére, melyben megbízza a „Külkapcsolatok” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel a külső támogatások rendszerét felülvizsgáló, az Európai Bizottság által szeptember 29-én elfogadott teljes csomagra, amely az előcsatlakozás támogatási eszköze mellett a következőket tartalmazza: 1) Javaslat egy Európai Szomszédági és Partnerségi Együttműködési eszközt létrehozó általános rendelkezésekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM (2004) 628 fin – COD 2004/219); 2) Javaslat Fejlesztési Együttműködési és Gazdasági Együttműködési eszköz finanszírozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM (2004) 629 fin); 3) Javaslat Stabilitási eszközről szóló rendeletre (COM(2004) 630 fin – CNS 2004/223);

tekintettel az Európai Tanács 2004. december 16–17-i döntésére, mely szerint elkezdik Törökországgal a tárgyalásokat;

tekintettel az Európai Tanács által 2004. június 17–18-án hozott döntésre, mely szerint Horvátország tagjelölt ország; az Európai Tanács elnökségének 2004. december 16–17-én hozott döntésére, mely szerint megkezdik a csatlakozási tárgyalásokat Horvátországgal; valamint az Európai Unió Tanácsának 2005. március 16-i határozatára, amely szerint a csatlakozási tárgyalások megkezdését elhalasztják addig, ameddig a korábbi Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnöket kivizsgáló nemzetközi bírósággal (ICTY) való teljes együttműködés megerősítést nem nyer;

tekintettel a pénzügyi tervekről, az Európai Bizottság következő témájú közleményéről szóló véleményére: Közös jövőnk építése – a kibővített Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei 2007–2013 (COM(2004) 101 final – CdR 162/2004 fin, (előadó: Sir Albert Bore, Birminghami Városi Tanács (UK, PES));

tekintettel a Régiók Bizottsága 2004. november 18-i állásfoglalására az EU csatlakozási tárgyalások megkezdéséről Törökországgal;

tekintettel az RB véleménytervezetere (CdR 498/2004 rev.1), melyet a „Külkapcsolatok” szakbizottság 2005. február 7-én elfogadott (előadó: Ruth Coleman, Észak-Wilshire körzet tanácsának vezetője (UK/ELDR));

- 1) figyelembe véve, hogy a rendelettervezet a tagországok közötti, pénzügyi tervekkel kapcsolatos megállapodástól függ (lásd fent);

a 2005. április 13–14-én tartott, 59. plenáris ülésén (az április 14-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 üdvözli ezt az eszközt, mivel az megfelel az előcsatlakozási támogatási rendszer rugalmasabbá és egyszerűbbé tétele iránti igénynek, valamint azért, mert az előcsatlakozás és a csatlakozás közötti szakadék áthidalásának továbbfejlesztett eszköze;

1.2 elismeri, hogy le kellett vonni a korábbi csatlakozást támogató eszközök alapján a tanulságokat, így üdvözli a tagjelölt, illetve lehetséges tagjelölt országok számára létrehozott

egységes előcsatlakozási támogatási rendszert mint a támogatás egyszerűsítésének, illetve a támogatások különféle tényezői közötti összhang javításának eszközét;

1.3 elismeri, hogy az előcsatlakozási támogatás eltér a hagyományos fejlesztési segélytől, mivel az előcsatlakozási támogatás (a) a csatlakozás rövid vagy középtávú céljára irányul és (b) a csatlakozás utáni időre szándékozik felkészíteni az országokat. Az előcsatlakozási támogatás legfőbb célja az Európai Unió szabványaiival és politikáival való fokozatos összehangolás;

1.4 üdvözlí azt a döntést, hogy mind a tagjelölt, mind pedig a lehetséges tagjelölt országoknak nyújtsanak előcsatlakozási támogatást – mindkét csoport juthasson hozzá a támogatás alábbi részeihez:

- átmeneti támogatás és intézménykialakítás
- regionális és határokon átnyúló együttműködés

Ezenkívül a tagjelölt országok juthassanak hozzá a támogatás alábbi célú részeihez is:

- regionális fejlesztés
- emberierőforrás-fejlesztés
- vidékfejlesztés

1.5 üdvözlí az előcsatlakozási támogatást fedező költségvetési tételek számának csökkentését, mivel ezáltal rugalmasabban eléghíthetők ki a tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok szükségletei;

1.6 úgy véli, hogy az a javaslat, mely szerint a tagjelölt országok számára nyújtandó támogatások részben decentralizáltan is bonyolíthatók, míg a lehetséges tagjelölt országoknak nyújtandó támogatásokról továbbra is központilag döntenek, kiegyensúlyozott javaslat;

1.7 helyesli a Régió Főigazgatóság és a Bővítési Főigazgatóság által a határokon átnyúló együttműködés céljaira biztosított költségvetési tételek összevonását. Ez egyetlen irányító szervvel rendelkező, rugalmasabb rendszert tesz majd lehetővé.

1.8 helyesli a tagjelölt és lehetséges tagjelölt országoknak és azok demokratikus intézményeinek, így például helyi és regionális önkormányzataiknak nyújtott előcsatlakozási támogatások egyszerűsítését és jobb koordinálását.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 kiemeli azt a tényt, hogy a javasolt támogatás hatásköre szerint számos olyan területet ölel fel, melyekben a helyi és regionális önkormányzatoknak tapasztalatuk van, így fontos szerepet játszhatnak; ilyen például:

- a demokratikus intézmények megerősítése
- a gazdasági reform
- az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok elősegítése és védelme, továbbá a kisebbségi jogok fokozott tiszteletben tartása
- a civil társadalom kialakítása
- a regionális és határokon átnyúló együttműködés

2.2 javasolja, hogy az Európai Unió belüli helyi és regionális önkormányzatoknak széles körű szaktudást kellene felkínálniuk az 1.4 (fenti) pontban említett támogatási területeken, amelyet például információcsere vagy technikai segítségnyújtási programok révén lehetne átadni, vagy pedig olyan konferenciákön való részvétel által, melyek célja a közösségi vívmányok megismertetése a tagjelölt/lehetséges tagjelölt országok helyi/regionális önkormányzataival.

2.3 sürgeti a helyi és regionális hatóságokat, hogy fontolják meg a 16. cikkben felkínált azon lehetőség kihasználását, miszerint részt vehetnek az ezen eszköz keretébe tartozó támogatási programok nyújtására kiírt versenytárgyalásokon, illetve ilyen szerződések kötésében.

2.4 javasolja, hogy az Európai Bizottság rendszeres monitoring vizsgálatokat és értékelést végezzon az IPA vonatkozásában, valamint regionális és helyi kérdésekben a Régiók Bizottságával együttműködésben. Ez javítaná a projektek igazgatását, mégpedig mindkét oldal – az EU, illetve a tagjelölt vagy potenciálisan tagjelölt ország – aktuális szükségleteinek figyelembe vételével.

Brüsszel, 2005. április 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB